

مجله دانشکده دامپزشکی، دانشگاه تهران، دوره (۴۶) شماره (۴۳) تهران (۱۳۷۱)

معرفی کتاب " سرطانزائی و سرطان شناسی دامپزشکی "

تالیف : دکتر ایرج سهرابی حقدوست *

چاپ و انتشارات کتاب " سرطانزائی و سرطان شناسی دامپزشکی " تالیف همکار دانشمند جناب آقای دکتر ایرج سهرابی توسط انتشارات دانشگاه تهران در سال ۱۳۷۰ قدمی بسیار موثر در انتقال دانش راونکولوژی به دوستداران و دانشجویان و دانش پژوهان علوم دامپزشکی است . مولف با اتکا به تجارب علمی و عملی بیست و چندساله خود تلاش و همت زیادی در تدوین و تالیف کتاب مذکور بکار برده است . جای بسی خوشوقتی است که خلاً دیرین چنین مجموعه ارزنده ای در متون علمی زبان فارسی با انتشار این کتاب پر شده است و بویژه برای دانشجویان دوره های دکتری و تخصصی دامپزشکی گنجینه ای ارزنده فراهم شده است که امید می رود با تدوین جلدهای بعدی با همت و مساعی این همکار ارجمند و سایر اساتید علوم پاتولوژی و سرطان شناسی دامپزشکی روز به روز منابع مورد نیاز در این زمینه ها به زبان فارسی و با غنای بیش از پیش تامین گردد که این گامهای ارزشمند بدون تردید، تحول جدیدی را در اعتلای علمی و حرفه ای دامپزشکی میهن اسلامی ایران ایجاد خواهد نمود . کتاب مورد بحث که برای اینجانب هدیه ای بسیار گرانقدر از سوی مولف محترم می باشد بدون شك از کتابهای منحصر بفرد عصر حاضر به زبان شیوای فارسی است و از نظر نگارنده این سطور نه تنها مورد توجه دانشجویان و دستیاران و متخصصین رشته های پاتولوژی دامپزشکی، بیماریهای داخلی، جراحی، مامائی و بیماریهای تولید مثل دام قرار خواهد گرفت بلکه از دیدگاه سرطان شناسی مقایسه ای انسان و دام نیز می تواند به عنوان یکی از بهترین منابع فارسی برای کلیه دانشجویان و دستیاران گروه پزشکی معرفی شود . کتاب مورد نظر مرکب از سیزده فصل است که منابع و مآخذ مورد استفاده در پایان هر فصل به ترتیب ذکر شده است . در فصل اول کتاب عوامل مربوط به نئوپلازی اعم از عوامل فیزیکی ، بیولوژیکی و ژنتیکی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است که می تواند بخوبی

* استاد محترم دانشکده دامپزشکی - دانشگاه تهران، تهران - ایران

مورد استفاده دامپزشکان و پزشکان محقق و علاقمند به عوامل سرطانزا قرار گیرد. فصل دوم به " تعاریف و اصطلاحات مربوط به تومور شناسی " و طبقه بندی تومورها بر مبنای خاستگاه ذاتی و بالاخره مختصری نیز به درمانهای متداول تومورها پرداخته است.

در فصل سوم تومورهای پوست و منضات آن در حیوانات مختلف نظیر گاو، اسب، سگ و خوک مورد بحث قرار گرفته است که نه تنها برای پاتولوژیستهای دامپزشکی مفید است بلکه مطالعه این فصل با توجه به تصاویر سیاه و سفید میکروسکوپی و ماکروسکوپی که در متن کتاب و اشکال رنگی که در پایان کتاب آمده است درک عمیقتری را از انواع تومورهای پوستی به کلینسینهای دامپزشکی منتقل خواهد کرد. در فصل چهارم تومورهای دستگاه تناسلی دامهای ماده که از اهمیت اقتصادی و تحقیقاتی بیشتری برخوردار میباشند مورد بحث قرار گرفته است. در این فصل روی مطالعه تومورهای پستان در دامهای کوچک و مقایسه سنی بروز این نوع تومورها در انسان تاکید بیشتری شده است که حاوی نکات بسیار جالب و ارزنده می باشد. فصل پنجم به بررسی تومورهای دستگاه تناسلی در حیوانات نر اختصاص یافته است که از نظر شناخت انواع تومورهای پروستات، بیضه و آلت تناسلی دامهای نر هر چند به اختصار و اجمال غیر عمد حائز اهمیت می باشد. در فصل ششم تومورهای دستگاه ادراری شامل تومورهای کلیه، حالب، مثانه و مجرای خروجی ادرار مورد مطالعه قرار گرفته اند که جا دارد این فصل در چاپهای بعدی کتاب با توجه به اهمیت آن، با تفصیل بیشتری مورد نقد و بررسی قرار گیرد. فصل هفتم به تومورهای دستگاه عصبی پرداخته است. در فصل هشتم راجع به تومورهای غدد درون ریز از جمله غدد هیپوفیز و تیروئید و همچنین غده فوق کلیوی که مورد علاقه و تاکید ویژه مولف می باشد بحث شده است. مولف در این فصل بطور اخص و سایر فصول کتاب بطور اعم از آخرین منابعی که در دسترس داشته است و همچنین از نتایج تحقیقات اصیل خود که در مجلات علمی داخلی و خارجی به چاپ رسیده است سودجسته است. در فصل نهم تومورهای مربوط به اندامهای حرکتی شامل عضلات مخطط و استخوان و غضروف مورد بحث قرار گرفته است. فصل دهم در

مورد تومورهای دستگاه تنفس و فصل یازدهم در خصوص تومورهای دستگاه گوارش به ترتیبی که این دو دستگاه مهم از نظر تشریحی در بیماری شناسی مورد مطالعه قرار می‌گیرند بحث نموده و بنظر می‌رسد که پیرامون تومورهای قلب و عروق فصل جدیدی لازم است در چاپ بعدی کتاب اضافه شود تا جامعیت اونکولوژی کتاب حفظ شود. در فصل دوازدهم تومورهای گوش و چشم و در فصل سیزدهم تومورهای بافت های لنفاوی و خون ساز بطور اختصار مورد بحث قرار گرفته‌اند.

امید است مولف محترم در تجدید نظر چاپ بعدی کتاب و یا طی جلد دوم کتاب سرطان شناسی دامپزشکی در آینده توفیق یابد که این مجموعه گرانبه‌ارا جامع و کامل نموده و یا با تالیف جلدهائی دیگر خدمتی ارزنده و شایسته به فرهنگ علمی کشور و دانش رو به گسترش دامپزشکی در جمهوری اسلامی ایران بنماید.

دکتر محمد علی راد

دانشیار دانشکده دامپزشکی

دانشگاه تهران

بهمن ماه ۱۳۷۰